

**KẾ HOẠCH HÀNH ĐỘNG
CHỐNG KHAI THÁC HẢI SẢN BẤT HỢP PHÁP, KHÔNG BÁO CÁO VÀ
KHÔNG THEO QUY ĐỊNH ĐẾN NĂM 2025 TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH NGHỆ AN**

I. QUAN ĐIỂM

- Khai thác hải sản bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định (IUU) làm suy giảm nguồn lợi, ảnh hưởng tiêu cực đến quan hệ đối ngoại và hoạt động xuất khẩu thủy sản của Việt Nam trên trường quốc tế. Chính phủ Việt Nam không dung túng, khuyến khích hoạt động khai thác IUU ở các vùng biển trong nước và quốc tế. Tuy nhiên, khai thác IUU là vấn đề mang tính xã hội - kinh tế có tính lịch sử do các nguyên nhân khách quan, chủ quan gây ra và gắn liền với đặc trưng nghề cá quy mô nhỏ nên cần phải có cách tiếp cận xử lý phù hợp, có trách nhiệm, nhân đạo, nhất là cần có thời gian vận động giáo dục kết hợp với xử phạt hành chính nghiêm minh phù hợp với luật pháp quốc tế, đặc điểm và luật pháp của mỗi quốc gia.

- Khai thác IUU được kiểm soát hiệu quả sẽ góp phần duy trì nguồn lợi thủy sản và hệ sinh thái thủy sinh, đảm bảo nghề cá phát triển hiệu quả, an toàn, bền vững; góp phần nâng cao đời sống người dân, công bằng xã hội; an ninh quốc gia trên các vùng biển được giữ vững.

- Kế hoạch hành động này phù hợp với các chủ trương, đường lối, chính sách và pháp luật thủy sản của Việt Nam và điều kiện thực tế tại Nghệ An, bao gồm các hoạt động đồng bộ, tổng thể đảm bảo ngăn chặn, giảm thiểu và loại bỏ khai thác IUU một cách hiệu quả, thiết thực gắn với khai thác bền vững nguồn lợi thủy sản.

II. MỤC TIÊU VÀ NHIỆM VỤ

1. Mục tiêu

- Từng bước kiểm soát chặt chẽ các hoạt động nghề cá; ngăn chặn kịp thời, giảm thiểu và loại bỏ các hoạt động khai thác bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định của tổ chức, cá nhân Việt Nam và nước ngoài trên các vùng biển Nghệ An.

- Đảm bảo hoạt động khai thác thủy sản tuân thủ đúng quy định của pháp luật Việt Nam và các quy định của quốc tế, góp phần đảm bảo an ninh trên biển; bảo vệ, bảo tồn và phát triển nghề cá bền vững.

- Kịp thời phát hiện, ngăn chặn, điều tra, xác minh và xử lý nghiêm các tổ chức, cá nhân cố tình đưa ngư dân và tàu cá Nghệ An sang vùng biển nước ngoài khai thác hải sản trái phép; chấm dứt tình trạng tàu cá, ngư dân Nghệ An khai thác hải sản trái phép tại vùng biển các nước.

2. Nhiệm vụ

- Tăng cường các giải pháp tổng thể nhằm chấm dứt hoàn toàn tình trạng tàu cá và ngư dân Nghệ An khai thác bất hợp pháp ở vùng biển nước ngoài.

- Thiết lập và vận hành hệ thống kiểm soát nguyên liệu thủy sản khai thác tại các cảng cá trên địa bàn tỉnh; tăng cường năng lực kiểm soát, thanh tra tàu cá, xác nhận sản lượng lên bến tại các cảng cá, bến cá; đảm bảo sản lượng khai thác lên bến được kiểm soát và xác nhận nguồn gốc tại cảng.

- Nâng cấp hệ thống trang thiết bị, kỹ thuật của Trạm bờ tại Chi cục Thủy sản Nghệ An để giám sát và sử dụng hiệu quả thông tin được giám sát từ 90cv trở lên; sử dụng hiệu quả thông tin được giám sát từ tàu cá trong việc ngăn chặn, giảm thiểu và loại bỏ hoạt động khai thác IUU.

Tổ chức nâng cấp thiết bị VX-1700 lắp đặt trên tàu và Trạm bờ thuộc Chi cục Thủy sản nhằm đảm bảo báo cáo tự động từ tàu về bờ theo chủ trương của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn.

- Thực hiện các chương trình truyền thông, nâng cao nhận thức xã hội về tác hại của khai thác IUU đối với sự phát triển bền vững nguồn lợi thủy sản, công bằng xã hội và uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế; chương trình truyền thông về phòng chống khai thác IUU tại cơ sở giáo dục ven biển.

- Thực hiện các chương trình giáo dục, đào tạo, tập huấn để nâng cao năng lực tuân thủ pháp luật Việt Nam và quốc tế cho các chủ tàu, thuyền trưởng, ngư dân, chủ cơ sở dịch vụ hậu cần khai thác thủy sản; hướng dẫn các tổ chức, cá nhân hoạt động khai thác thủy sản hợp pháp trên các vùng biển chồng lấn với các nước trong khu vực.

- Điều tra, xác minh, phát hiện, xử lý nghiêm các trường hợp tổ chức đưa tàu cá và ngư dân ra nước ngoài hoặc môi giới chuộc tàu cá, ngư dân bị nước ngoài bắt giữ về nước trái phép.

- Xây dựng và triển khai chính sách chuyển đổi nghề, sinh kế bền vững cho ngư dân.

- Xây dựng cơ chế chịu trách nhiệm của người đứng đầu chính quyền địa phương nơi có tàu cá đi khai thác bất hợp pháp ở nước ngoài.

- Tăng cường năng lực tuần tra, kiểm soát, thực thi pháp luật của các lực lượng chức năng, xử lý nghiêm hành vi vi phạm pháp luật trên vùng biển, ở cảng cá, bến cá và chợ cá tại Nghệ An.

- Xây dựng dự án “Điều tra, đánh giá nguồn lợi và hoạt động khai thác hải sản ở vùng biển Nghệ An, đề xuất các giải pháp bảo vệ nguồn lợi và phát triển nghề cá biển bền vững” làm cơ sở để xác định hạn ngạch cấp giấy khai thác thủy sản, xác định các khu vực tập trung sinh sản, khu vực thủy sản còn non tập trung sinh sống để bảo vệ, đề xuất các đối tượng cấm, vùng cấm khai thác, vùng cấm khai thác có thời hạn trên địa bàn tỉnh.

III. GIẢI PHÁP THỰC HIỆN

1. Về thông tin, truyền thông

- Đa dạng hóa phương thức tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng và hệ thống thông tin cơ sở nhằm phổ biến chính sách, pháp luật; giáo dục nâng cao nhận thức, ý thức tuân thủ pháp luật đến các tầng lớp nhân dân, trong đó ưu tiên tập trung tuyên truyền tới các chủ tàu, thuyền trưởng, ngư dân, chủ cơ sở dịch vụ hậu cần khai thác thủy sản tại các huyện, thị ven biển.

- Tăng cường giáo dục nâng cao nhận thức, ý thức tuân thủ pháp luật cho chủ tàu thuyền trưởng, chủ cơ sở hậu cần khai thác thủy sản, người lao động thông qua các chương trình đào tạo nghề nghiệp, tập huấn chuyên môn.

- Xây dựng các chương trình truyền thông, phổ biến quy định pháp luật thủy sản đối với các tầng lớp nhân dân, tập trung vào thế hệ trẻ, lao động khai thác thủy sản ở vùng ven biển; thí điểm thực hiện chương trình truyền thông về phòng chống khai thác IUU tại các cơ sở giáo dục phổ thông trên địa bàn các huyện, thị ven biển.

2. Về khoa học công nghệ

- Ứng dụng công nghệ thông tin trong phát triển hệ thống dữ liệu nghề cá và thông tin giám sát tàu cá kết nối giữa Chi cục Thủy sản, cảng cá, trạm kiểm soát biên phòng và tàu cá.

- Phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn định kỳ điều tra nguồn lợi đánh giá trữ lượng hải sản, làm căn cứ để khai thác hải sản bền vững, ứng dụng các phương pháp đánh giá nguồn lợi hải sản tiên tiến và thực hiện thu thập số liệu nghề cá thường xuyên để có cơ sở khoa học, thực tiễn tốt nhất phục vụ công tác quy hoạch và quản lý năng lực khai thác, cơ cấu đội tàu ở các vùng biển.

- Cập nhật các tiến bộ khoa học kỹ thuật trong công nghệ khai thác thủy sản. Lựa chọn và du nhập công nghệ tiên tiến phù hợp với điều kiện nghề cá của tỉnh về khai thác thủy sản, nhất là khai thác xa bờ trên cơ sở mua công nghệ hoặc đưa vào sản xuất thử nghiệm rồi chuyển giao công nghệ.

3. Về cơ chế, chính sách

- Tăng cường cơ chế phối hợp hành động giữa các lực lượng chức năng với chính quyền, cộng đồng địa phương để tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật; phát hiện, xử lý các hành vi vi phạm pháp luật thủy sản nói chung và quy định phòng chống khai thác IUU.

- Phân cấp, phân quyền cho địa phương trong quản lý, giám sát, kiểm soát khai thác IUU tại địa phương và cộng đồng; quy định rõ trách nhiệm của người đứng đầu chính quyền các cấp không kiểm soát được tàu cá khai thác IUU tại địa phương.

- Lập danh sách và quản lý chặt chẽ, tổ chức xử lý, kiểm điểm công khai chủ tàu, thuyền trưởng, ngư dân khai thác bất hợp pháp đã bị nước ngoài bắt giữ trước cộng đồng địa phương.

- Chú trọng công tác điều tra, thu thập số liệu và xây dựng cơ sở dữ liệu nghề cá để cung cấp cơ sở khoa học, thực tiễn cho quy hoạch quản lý năng lực khai thác, cũng như cơ cấu đội tàu khai thác ở các vùng biển.

- Nâng cấp hệ thống thông tin quản lý tàu cá để cung cấp thông tin cập nhật, kịp thời phục vụ công tác tuần tra, kiểm tra, kiểm soát, giám sát các hoạt động khai thác hải sản trên các vùng biển, tại các cảng cá, bến cá.

- Tăng cường năng lực thực thi pháp luật của các lực lượng chức năng trên các vùng biển, tại cảng cá, bến cá; tăng cường khả năng tuân thủ pháp luật cho chủ tàu, ngư dân, chủ cơ sở hậu cần khai thác hải sản để ngăn chặn, giảm thiểu và loại bỏ khai thác IUU.

- Nâng cấp hệ thống hạ tầng cảng cá và năng lực thực hiện xác nhận, chứng nhận thủy sản lên bến và kiểm soát các hoạt động của tàu cá tại cảng.

- Hỗ trợ và hướng dẫn ngư dân tham gia khai thác ở các vùng biển nước ngoài một cách hợp pháp, có trách nhiệm.

- Tạo cơ chế khuyến khích, hỗ trợ ngư dân chuyển đổi sang nghề khai thác chọn lọc, thân thiện môi trường và chuyển đổi sinh kế sang các ngành nghề khác để giảm áp lực cho nguồn lợi và môi trường thủy sinh.

4. Về tài chính

- Căn cứ kế hoạch hành động này, hàng năm các cơ quan, đơn vị lập dự toán chi tiết cùng với dự toán chi thường xuyên của đơn vị gửi Sở Tài chính, vốn các đề án, dự án gửi Sở Kế hoạch và Đầu tư để tổng hợp trình cấp có thẩm quyền phê duyệt giao dự toán để thực hiện.

- Các Sở, ban, ngành, địa phương có trách nhiệm rà soát, đối chiếu những nhiệm vụ đã được bố trí, lồng ghép các Chương trình mục tiêu và các dự án từ nguồn vốn đầu tư để thực hiện.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

- Là cơ quan đầu mối hướng dẫn các tổ chức, cá nhân có liên quan thực hiện có hiệu quả các nội dung, nhiệm vụ được phê duyệt tại Kế hoạch này.

- Chủ trì, phối hợp với các sở, ngành, địa phương tổ chức tuyên truyền, tập huấn cho tổ chức, cá nhân liên quan các quy định pháp luật về thủy sản của Việt Nam và các nước tại các địa bàn trọng điểm thường xuyên có tàu cá và ngư dân vi phạm.

- Chỉ đạo lực lượng thanh tra thủy sản tăng cường thực thi pháp luật, xử lý các hành vi vi phạm pháp luật về thủy sản trên vùng biển được giao quản lý, phối hợp cùng với các lực lượng liên quan phát hiện, ngăn chặn kịp thời tàu cá, ngư dân có dấu hiệu vi phạm vùng biển nước ngoài.

- Yêu cầu chủ tàu cá khai thác hải sản xa bờ phải lắp thiết bị giám sát hành trình theo quy định của pháp luật Việt Nam, mở máy hoạt động 24/24 giờ để cơ quan chức năng quản lý, giám sát và tuân thủ đầy đủ các quy định pháp luật về ngăn chặn, giảm thiểu và loại bỏ khai thác IUU.

- Tổ chức thực hiện nghiêm chỉnh, thực chất công tác xác nhận, chứng nhận truy xuất nguồn gốc thủy sản khai thác; kiểm tra, kiểm soát, xử lý nghiêm việc khai thác, tiêu thụ, chế biến hải sản quý hiếm trái phép.

- Lập danh sách quản lý chặt chẽ, tổ chức xử lý, kiểm điểm công khai chủ tàu, thuyền trưởng, ngư dân khai thác bất hợp pháp và bị nước ngoài bắt giữ trước cộng đồng địa phương.

- Chỉ đạo các đơn vị trực thuộc Sở (Chi cục Thủy sản, Ban Quản lý cảng cá Nghệ An) thực hiện có hiệu quả Kế hoạch số 68/KH-UBND ngày 31/01/2018 của UBND tỉnh về việc ban hành Kế hoạch thanh tra, kiểm tra, kiểm soát nghề cá theo hướng dẫn của Ủy ban Châu Âu trên địa bàn tỉnh Nghệ An.

- Phối hợp với Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng tỉnh, Công an tỉnh xây dựng quy chế phối hợp cụ thể để triển khai thực hiện có hiệu quả Kế hoạch số 68/KH-UBND ngày 31/01/2018 của UBND tỉnh về việc ban hành Kế hoạch thanh tra, kiểm tra, kiểm soát nghề cá theo hướng dẫn của Ủy ban Châu Âu trên địa bàn tỉnh Nghệ An.

2. Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng

- Triển khai đồng bộ, quyết liệt các biện pháp nghiệp vụ thường xuyên nắm tình hình, quản lý chặt chẽ hoạt động của các tàu cá từ trên bờ, bãi ngang và trên biển; tăng cường công tác tuần tra, kiểm soát chặt chẽ tàu cá khi xuất, nhập bến. Kiên quyết không cho ra biển các tàu cá chưa đủ các thủ tục, giấy tờ, các trang thiết bị theo quy định và xử lý nghiêm các tàu cá vi phạm.

- Phối hợp với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, UBND các huyện, thị xã thành phố có biển tiến hành điều tra cơ bản, rà soát thống kê, phân loại, lập danh sách theo dõi quản lý các phương tiện ra vào hoạt động trên biển, đặc biệt là các tàu cá hoạt động xa bờ, dài ngày.

- Phối hợp với Công an tỉnh và các lực lượng chức năng nắm chắc tình hình, kịp thời phát hiện, điều tra, xử lý nghiêm các chủ tàu, thuyền trưởng và các tổ chức, cá nhân có liên quan trong đến việc đưa tàu cá, ngư dân Việt Nam sang vùng biển nước ngoài khai thác thủy sản trái phép; các hành vi môi giới, đầu tư cho tàu cá, ngư dân vi phạm vùng biển nước ngoài, chuộc tàu cá, ngư dân về nước trái phép. Thường xuyên tổng hợp tình hình tàu cá và ngư dân vi phạm.

3. Công an tỉnh

- Chỉ đạo Công an địa phương tăng cường nắm tình hình, kịp thời phát hiện, điều tra, xử lý nghiêm các trường hợp tổ chức đưa tàu cá và ngư dân ra nước ngoài khai thác hải sản trái pháp luật hoặc môi giới chuộc tàu cá, ngư dân bị nước ngoài bắt giữ về nước trái phép.

- Phối hợp với Sở Ngoại vụ và các sở, ngành, địa phương nhanh chóng xác minh nhân thân của các ngư dân bị nước ngoài bắt giữ, xử lý để phục vụ công tác bảo hộ, sớm đưa ngư dân về nước, hạn chế phức tạp về an ninh, trật tự có thể xảy ra.

- Quản lý chặt chẽ số ngư dân được nước ngoài trả về, phát hiện và xử lý các trường hợp bị nước ngoài hoặc các thế lực thù địch tác động, mua chuộc, lôi kéo hoạt động xâm phạm an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội.

4. Sở Ngoại vụ

- Thường xuyên theo dõi, cập nhật thông tin về các chủ trương, quy định pháp luật của nước ngoài trong việc xử lý tàu cá, ngư dân vi phạm khai thác hải sản trái phép, thông báo kịp thời cho các cơ quan liên quan trong tỉnh để khuyến cáo cho ngư dân.

- Phối hợp với Cục Lãnh sự - Bộ Ngoại giao thực hiện tốt công tác bảo hộ ngư dân, nắm bắt thông tin và tình hình ngư dân bị nước ngoài bắt giữ, để có biện pháp can thiệp và hỗ trợ kịp thời cho các ngư dân, cũng như phối hợp trong việc giải quyết các thủ tục đưa ngư dân về nước an toàn.

- Phối hợp với các Sở, ban, ngành thẩm định các tổ chức cá nhân có nguyện vọng hợp tác với nước ngoài khai thác hải sản.

5. Sở Thông tin và Truyền thông

- Hướng dẫn các cơ quan báo chí của tỉnh, Cổng thông tin điện tử tỉnh, Đài Truyền thanh - Truyền hình các huyện, thị xã, thành phố thực hiện công tác tuyên truyền nhằm góp phần ngăn chặn, giảm thiểu và loại bỏ hoạt động khai thác IUU của tổ chức, cá nhân Việt Nam; thúc đẩy phát triển nghề cá bền vững, có trách nhiệm, góp phần đảm bảo an ninh quốc gia, khu vực và hội nhập quốc tế; chấm dứt tình trạng tàu cá, ngư dân Việt Nam khai thác trái phép tại vùng biển nước ngoài.

- Phối hợp với các Sở, ban, ngành thực hiện các chương trình truyền thông phòng chống khai thác IUU.

6. Sở Tư pháp

Phối hợp với các Sở, ngành, địa phương liên quan thẩm định các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến việc quản lý khai thác IUU.

7. Sở Giáo dục và Đào tạo

Phối hợp với các Sở, ban, ngành, địa phương xây dựng và thực hiện các chương trình truyền thông ngăn chặn, giảm thiểu và loại bỏ khai thác IUU tại cơ sở giáo dục phổ thông ven biển.

8. Sở Tài chính và Sở Kế hoạch và Đầu tư

Cân đối, tham mưu bố trí kinh phí hàng năm theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước đảm bảo nguồn lực tài chính để thực hiện có hiệu quả, đúng quy định các nhiệm vụ của Kế hoạch hành động này.

9. UBND các huyện, thị ven biển

- Trên cơ sở Kế hoạch hành động này, xây dựng và thực hiện hiệu quả Kế hoạch phù hợp điều kiện thực tế tại địa phương.

- Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp huyện tổ chức kiểm điểm, làm rõ trách nhiệm và có hình thức xử lý đối với chính quyền các xã, phường liên quan để tàu cá và ngư dân thường xuyên vi phạm khai thác IUU.

Trong thời gian tới, nếu không ngăn chặn được tình trạng vi phạm khai thác IUU thì Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện chịu trách nhiệm trước Chủ tịch UBND tỉnh.

- Tăng cường thực hiện các nhiệm vụ được phân cấp tại Quyết định 02/2015/QĐ-UBND của UBND tỉnh Nghệ An, tập trung thực hiện quyết liệt công tác kiểm tra, kiểm soát và xử lý vi phạm trong hoạt động khai thác thủy sản tại vùng biển ven bờ và vùng nước nội địa trên địa bàn, nhất là các hành vi vi phạm về IUU như vùng biển khai thác, nghề khai thác.

10. Đài Phát thanh và Truyền hình, Báo Nghệ An

Phối hợp lực lượng của Sở Nông nghiệp và PTNT, Biên phòng, Công an, UBND các huyện, thành phố, thị xã để tăng cường các chuyên mục, bài viết và thời lượng phát sóng để tuyên truyền, phổ biến các quy định của Nhà nước về khai thác thủy sản, tập trung vào Luật Thủy sản 2017, khai thác IUU.

11. UBND các xã/phường có tàu cá và cơ sở dịch vụ hậu cần nghề cá

- Tuyên truyền cho bà con ngư dân, chủ cơ sở dịch vụ hậu cần nghề cá về Luật Thủy sản 2017, các quy định về chống khai thác bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định.

- Giám sát các chủ tàu cá, thuyền trưởng đối với việc thực hiện cam kết không khai thác bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định.

- Chủ tịch UBND các xã/phường chịu trách nhiệm trước Chủ tịch UBND huyện/thị/thành khi để tình trạng tàu cá ngư dân vi phạm vùng biển nước ngoài.

12. Các Tổ đồng quản lý, tổ đội khai thác

Các Tổ đồng quản lý, tổ đội khai thác theo chức năng và nhiệm vụ được giao phối hợp với các Sở, ngành, địa phương thực hiện các nhiệm vụ liên quan tại Kế hoạch này.

13. Chế độ báo cáo

- Các sở, ngành liên quan và địa phương tổ chức triển khai thực hiện nghiêm túc kế hoạch này. Ngày 15 hàng tháng, báo cáo Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (qua Chi cục Thủy sản) danh sách các trường hợp vi phạm khai thác IUU; đồng thời công bố danh sách này trên các phương tiện thông tin đại chúng của địa phương. Sở Nông nghiệp và PTNT tổng hợp, báo cáo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (qua Tổng cục Thủy sản), UBND tỉnh vào ngày 20 hàng tháng.

- Căn cứ chức năng, nhiệm vụ đã được phân công tại kế hoạch này và tùy theo tình hình thực tế, các sở, ngành, đơn vị chức năng có liên quan và Ủy ban nhân dân các huyện, thị, thành phố khẩn trương xây dựng kế hoạch và dự toán kinh phí chi tiết trình cấp thẩm quyền xem xét, thẩm định, phê duyệt để tổ chức triển khai thực hiện.

Trong quá trình triển khai thực hiện Kế hoạch, nếu có phát sinh vướng mắc vượt thẩm quyền xử lý, các sở, ngành, cơ quan, đơn vị có liên quan và UBND các huyện, thị ven biển kịp thời báo cáo cho Ủy ban nhân dân tỉnh để được hướng dẫn thực hiện./.

Nơi nhận:

- Bộ Nông nghiệp và PTNT (b/c);
- Chủ tịch, các PCT UBND tỉnh;
- Các Sở: NN và PTNT, Thông tin và TT, Tài chính, KH&ĐT, Ngoại vụ, Tư pháp, GD&ĐT;
- BCH Bộ đội Biên phòng tỉnh;
- Công an tỉnh;
- Đài PTTH, Báo Nghệ An;
- UBND các huyện, thị ven biển;
- Chi cục Thủy sản;
- Ban Quản lý cảng cá Nghệ An;
- CVP, PVP TC;
- Lưu: VT, NN (M).

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Đình Viêt Hồng